

I ovennævnte Beregninger have vi imidlertid maattet tage væsentlig Afstand fra de af „en større Importør“ (Afdeling B. Pag. 137) givne Oplysninger om Forholdet mellem Tolden for den færdige Herrefilthatt og Tolden paa dertil anvendte Kaa- og Hjelpestoffer. Oplysningerne gøre nemlig ikke Indtryk af at være givne paa Basis af indenlandsk Fabrikat, men langt snarere at være fremkomne som Resultat af Henvendelser til et udenlandsk Fabrikfirma.

For alle tre Udhattes Vedkommende, Nr. 2, 3 og 4, ere saaledes Forene (for Nr. 4 beregnes slet intet Foer) beregnede som Bomuldsfoer, ja for Nr. 3 ere endog Baandene beregnede som Bomuldsbaand, medens det virkelige Forhold, som ovenfor anført, er, at Forbrugerne saa at sige slet ikke mere ville modtage Hatte uden med Halvsilkefoer og Halvsilkebaand. Endvidere er i Beregningen fuldstændig glemt at anføre den til Hattene indførte og fortolde Stump. Thi selv om en enkelt Fabrik herhjemme spinder sine Stumper selv, indføre de andre alle deres Stumper uden Undtagelse fra Ulandet, og for den i Ulandet spundne Stumps Vedkommende maatte da i alt Fald ogsaa komme Toldublæg, som fuldstændig ere udeladte. Vi maa paastaa, at de nævnte Oplysninger ikke ere vejledende eller udtømmende i nogen Retning.

Vi skulle endnu i Anledning af det ærede Mindretals Forslag om Værditold paa Hatte, foruden hvad der overhovedet saa ofte er udtalt om Værditold kontra Vægttold, tillade os at bemærke, at paa en stærkt i Pris fluktuerende Modeartikel som Hatte (efter Sæsonen sælges umoderne Façons gerne til halv Pris), virker en Vægttold dog i alt Fald svagt prisregulerende, medens Værditold kun giver Prissvingningerne et endnu større Udslag.

Værditold paa det færdige Fabrikat, medens sammes Kaa- og Hjelpestoffer betale Vægttold, vil give Anledning til den største Usikkerhed i Fabrikationsberegningerne, og endelig vil Værditold ifølge hele sin Natur give det Arbejde, der som Kaastof har det billige Materiale, en forholdsvis langt ringere Beskyttelse end det Arbejde, der udføres i et dyrere Kaastof. Da nu det ærede Mindretal ved alle Lejligheder bebrejder den indenlandske Industri dens grove, billige Produktion, vil jo saaledes det indenlandske Arbejde, anvendt som forudsat paa grovt, billigt Kaastof, saa en mindre Beskyttelse end Ulandets paa finere Varer anvendt Arbejde.

Vende vi os nu til den af Hattemagere og Hatteforhandlere til Rigsdagen indgivne Adresse, maa vi selvfølgelig for Herrefilthattenes Vedkommende først og fremmest have samme betragtet som et rent og bart Forhandler- eller Importør-Andragende, hvad Underskriverne jo ogsaa loyalt indrømme, idet de udtale, at „Filthattefabrikationen umuligt lader sig drive som Haandværk“. Derfor skal, uden Hensyn til andre berettigede Interesser, Herrefilthatte sættes ned i Told, medens Damefilthatte og Herresilkehatte, som de Herrer delvis selv forarbejde eller slet ikke forhandle, skulle beskyttes. Uden at komme ind paa den toldtekniske Vanskelighed, altid at kunne skelne Herrefilthatte fra f. Eks. Drengehatte og Damehatte, forekommer hele Forslaget os for tydelig egoistisk til os turde vinde Tilslutning. I Forslagets Motivering anføres efter Toldkommissionen (Afdeling B. Pag. 136), at „den til Konsum fortolde Indførsel under Post. 96, i Aarene 1890—94 har været 119,000, 89,000, 80,000, 86,000 og 82,000 Pd.“, som Bevis paa, hvor meget Indførslen af færdige Filthatte er aftaget. Da Post. 96 imidlertid baade omfatter Herre- og Damefilthatte og formede Stumper, og da det er autentisk, at netop Importen af formede Stumper i de senere Aar er aftaget overmaade betydeligt, idet Fabrikterne i Stedet for den færdig formede Stump nu indføre og forme Stumperne herhjemme, kan slet intet Bevis for Herrefilthattenes mindre Import lade sig udlede af disse Tal.

De Herrer hævde, at „en forøget Beskyttelse ikke vil fremkalde en rigere hjemlig Industri“; vi ere af en ganske modsat Mening, og vi synes, at de store Importtal netop give det tydeligste Bink i saa Henseende.

Angivelse af, at Filthattefabrikationen kun for Tiden beskæftiger 70 Arbejdere, er ganske fejl og uholdbar; alene i vore 3 Fabrikker beskæftiges langt over det dobbelte Antal, heraf det langt overvejende Antal hele Aaret rundt.